

## FIZIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA

### **Az osztályhoz tartozó, doktori ügyekben eljáró bizottságok:**

Atommag-fizikai Tudományos Bizottság

Atom-, Molekulafizikai és Spektroszkópiai Tudományos Bizottság

Csillagászati és Űrfizikai Tudományos Bizottság

Lézerfizikai Tudományos Bizottság

Részecskefizikai Tudományos Bizottság

Statisztikus Fizikai Tudományos Bizottság

Szilárdtest-fizikai Tudományos Bizottság

Fizikai Tudományok Osztálya Doktori Bizottsága

### **További doktori ügyekben eljáró bizottságok:**

Biofizikai Osztályközi Tudományos Bizottság

## TARTALOM

Ügyrend.....	3
A Fizikai Tudományok Osztályának doktori követelményrendszere (2.1. melléklet).....	14
A doktori műre és a tézisekre vonatkozó követelmények .....	14
Formai minimumkövetelmények a doktori habitusvizsgálathoz.....	15
Tartalmi követelmények a doktori habitusvizsgálathoz .....	16
Mit kell a kérelmezőnek benyújtania? (2.2. melléklet).....	17
A doktori habitusvizsgálathoz benyújtandó adatlapok.....	18
Kérelem.....	18
Tudományos munkásság összefoglalása.....	21
Publikációs adatlap .....	22
Tudományos közéleti adatlap.....	24
Társszerzői lemondó nyilatkozat (MTA doktora címmel nem rendelkező hazai társszerzők).....	25
Társszerzői lemondó nyilatkozat (MTA doktora címmel rendelkező hazai társszerzők).....	26
Az MTA Fizikai Tudományok Osztályának előterjesztői adatlapja a publikációs és tudományos közéleti tevékenység értékeléséhez (2.3. melléklet) .....	27
Tudományometriai táblázat (2.4. melléklet).....	29

## Ügyrend

### AZ MTA FIZIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK AZ MTA DOKTORA TUDOMÁNYOS CÍM MEGSZERZÉSÉÉRT INDÍTOTT ELJÁRÁSBAN VALÓ KÖZREMŰKÖDÉSÉRŐL

*Ezt az Ügyrendet a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvénnyel, a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) Alapszabályával és Ügyrendjével, az MTA Doktori Szabályzatával (11/2011 [XII. 5.] KGY határozat, a továbbiakban: D. Sz.), valamint az MTA Doktori Tanácsának Eljárási Szabályzatával és Ügyrendjével együtt kell alkalmazni.*

#### I.

#### Eljárási szabályok

#### A doktori ügyekben eljáró testületek és személyek

(D. Sz. 9. §)

#### 1. §

- (1) Az MTA doktora tudományos cím megszerzéséért indított eljárásban (a továbbiakban: doktori eljárás) testületként jár el az MTA Fizikai Tudományok Osztálya (a továbbiakban: osztály), az osztály doktori bizottsága (a továbbiakban: doktori bizottság) és az osztály tudományos bizottságai (a továbbiakban: tudományos bizottság), amelyek a következők:
  - Atommag-fizikai Tudományos Bizottság
  - Atom-, Molekulafizikai és Spektroszkópiai Tudományos Bizottság
  - Csillagászati és Űrfizikai Tudományos Bizottság
  - Lézerfizikai Tudományos Bizottság
  - Részecskefizikai Tudományos Bizottság
  - Statisztikus Fizikai Tudományos Bizottság
  - Szilárdtest-fizikai Tudományos Bizottság.
- A biofizikai tárgyú doktori ügyekben a Biofizikai Osztályközi Tudományos Bizottság jár el.
- (2) A doktori eljárásban a jelen Ügyrendben, illetve a vonatkozó akadémiai szabályozásokban külön meghatározott esetekben saját hatáskörében járhat el az osztály elnöke, a doktori bizottság elnöke, a tudományos bizottság elnöke, valamint az előterjesztő.
- (3) A doktori eljárásnak az osztályt érintő ügyszakában az eljárással kapcsolatos szervezési és végrehajtási feladatokat – az MTA Doktori Tanácsa (a továbbiakban: Doktori Tanács) Titkárságával együttműködve – az osztály titkársági szakreferense látja el.
- (4) Az eljárásban közreműködő személyek és testületek véleményük elkészítése, javaslatuk kialakítása, illetve döntésük meghozatala előtt az MTA Doktori Tanácsának Eljárási Szabályzata és Ügyrendje 15. §-ában megfogalmazott korlátokkal betekintethetnek a pályázati anyag irataiba, illetve a doktori eljárás során keletkezett iratokba. A doktori eljárás során, illetve azzal összefüggésben keletkezett adatok és iratok nyilvánosságát a Doktori Tanács Eljárási Szabályzatában és Ügyrendjében foglaltak szabályozzák.

## Összeférhetlenség és elfogultság

(D. Sz. 23. §)

### 2. §

- (1) A doktori eljárásból – a nyilvános vitát kivéve – ki van zárva, és az érdemi elbírálásban nem működhet közre, valamint az ügy tárgyalásakor nem lehet jelen az,
  - a) akitől az ügy tárgyilagosa elbírálása nem várható el (a kérdésről a Doktori Tanács, illetve felkérésére az Ügyrendi Bizottság dönt);
  - b) aki a kérelmező közeli hozzátartozója vagy hozzátartozója (Polgári Törvénykönyv 685. § b) pont);
  - c) aki a kérelmező közvetlen munkahelyi vezetője vagy beosztottja, közvetlen munkatársa azonos szervezeti egységnél (azonos egységnek számít az azonos tanszék, intézeti osztály, kutatócsoport vagy pályázati kutatócsoport, de nem számít annak az egyetem, annak kara, a kutatóintézet, a múzeum vagy egyéb intézmény);
  - d) aki háromnál több esetben a kérelmező társszerzője a pályázat témakörében;
  - e) akinek tudományos cím- vagy fokozatszerzés vagy habilitáció érdekében benyújtott munkáját a kérelmező hivatalos bírálóként véleményezte, vagy elbírálásában részt vett;
  - f) aki tudományos cím- vagy fokozatszerzés során a kérelmező tudományos vezetője volt, vagy akinek a kérelmező volt a tudományos vezetője.
- (2) Nem lehet hivatalos bíráló és a bírálóbizottság tagja, aki az eljárás alapjául szolgáló doktori mű által felhasznált bármely munkában a kérelmező társszerzője, vagy a kérelmezővel azonos munkahelyen dolgozik a fenti c) pont szerint.
- (3) Az összeférhetlenség kérdésére az adott ülés elnöke az ülés kezdetén köteles felhívni az ülésen résztvevők figyelmét. *Összeférhetetlen személy az ülés elnökének szóban köteles jelezni az összeférhetlenségét és annak okát.*

## Az eljárás megindulása

(D. Sz. 25. §)

### 3. §

Az osztály doktori ügyben a Doktori Tanács elnökének az osztály elnökéhez címzett megkeresésére jár el. A megkereséshez a kérelmező által benyújtott valamennyi iratot (a továbbiakban: iratok) a Doktori Tanács Titkársága küldi meg az osztálynak, és biztosítja a kérelmező elektronikus úton beküldött adataihoz való hozzáférést.

## Illetékesség

(D. Sz. 31–32. §)

### 4. §

- (1) Az osztály elnöke a Doktori Tanács elnökének megkeresését – a beérkezésétől számított 15 napon belül – megvizsgálja abból a szempontból, hogy az eljárás lefolytatására az osztály a tudományág szerint illetékes-e. Inter- és multidiszciplináris pályázat esetén az osztály határideje 30 nap lehet.
- (2) Az illetékesség vizsgálata során a D. Sz. rendelkezéseit (31–32. §) kell alkalmazni.
- (3) Ha az osztály elnöke megállapítja az osztály illetékességét az eljárásra, akkor kijelöli és felkéri a tudományszak szerint illetékes tudományos bizottságot az ügy előkészítésére,

és az iratokat megküldi a bizottság elnökének. Ellenkező esetben az ügyet visszaküldi a Doktori Tanács elnökének.

### 5. §

A tudományos bizottság nevében a bizottság elnöke az iratok kézhezvételétől számított 15 napon belül nyilatkozik a bizottság illetékességéről. Inter- és multidiszciplináris pályázat esetén az illetékességről 30 napos határidővel a tudományos bizottság dönt. Amennyiben az elnök a bizottságot, illetve – inter- és multidiszciplináris pályázat esetén – a bizottság önmagát illetékesnek tartja, elindítja a doktori habitusvizsgálati eljárást. Ha az illetékesség hiányát állapítja meg, a kérelmet visszaküldi az osztálynak. Ezt az állásfoglalást érdemi indoklással köteles ellátni. Ha a megadott határidőig a bizottság vagy elnöke nyilatkozatot nem tesz, az eljárás lefolytatásának előkészítésére a bizottságot illetékesnek kell tekinteni.

### A tudományos bizottság feladatai

(D. Sz. 17. §, 33. §)

### 6. §

A tudományos bizottság az osztály elnökének kijelölése alapján jár el, és látja el a D. Sz. 17. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott feladatokat. A bizottság a doktori kérelemben foglaltak vizsgálatát az iratok hozzá való beérkezésétől számított 60 napon belül folytatja le, amelyből az előterjesztőknek 30 nap áll rendelkezésükre előterjesztésük elkészítésére. A bizottság érdemi állásfoglalását a jelzett határidőn belül írásban közli az osztállyal.

### A tudományos bizottság eljárása

(D. Sz. 17., 19–21., 23., 33. 0§)

### 7. §

- (1) A doktori eljárásban a kérelmező tudományos tevékenységének vizsgálatát és annak eredményeit az ügyben eljáró testületek számára (a bírálóbizottság előtt lefolytandó nyilvános vita kivételével) a tudományos bizottságban az előterjesztők, a doktori bizottságban a referensek mutatják be, míg az osztály előtt a doktori bizottság elnöke ismerteti a bizottságok véleményét. A tudományos bizottság elnöke az iratokat – előterjesztés elkészítése érdekében – a bizottság szakmailag illetékes két tagjának (előterjesztők) adja át. Az előterjesztők előterjesztésüket – a kérelmező tudományos munkásságáról, az eljárás lefolytatásának lehetőségéről (D. Sz. 25. §) és a lehetséges hivatalos bírálókrol, valamint a bírálóbizottságról – egymástól függetlenül, írásban nyújtják be a bizottságnak. Az írásos véleményen túl az előterjesztőknek ki kell tölteniük a 2.3. mellékletben szereplő előterjesztői adatlapot, és javaslatot kell tenniük a hivatalos bírálókra, valamint a bírálóbizottság személyi összetételére. Rövid értekezés benyújtása esetén nyilatkoznak arról, hogy a rövid értekezés beadásának feltételei teljesülnek-e, és a rövid értekezés alapján a doktori eljárás lefolytatható-e. Indokolt esetben egyik előterjesztőnek olyan köztestületi tag szakember is felkérhető, aki nem tagja a bizottságnak.
- (2) A bizottság valamennyi tagjának legalább 8 nappal az ülés előtt biztosítani kell a kérelmező által elektronikusan benyújtott anyaghoz, így a kérelmező tudományos munkásságának összefoglalásához, publikációs jegyzékéhez és hivatkozási jegyzékéhez való hozzáférést. Az ülés előtt a bizottsági előterjesztők írásos véleményét is rendelkezésre kell bocsátani elektronikusan.

- (3) A tudományos bizottság ülésén az elnök (összeférhetetlenség esetén a tudományos bizottság elnöke helyett az elnökhelyettes vagy a tudományos bizottság titkára látja el az elnöki funkciókat) felkéri az előterjesztőket, hogy a kérelmező által benyújtott *Közleményjegyzék*, *Publikációs adatlap* és *Tudományos közéleti adatlap* adatait tétélesen értékeljék az alábbi szempontok alapján:
- Ellenőrizték, hogy a *Publikációs adatlap* számadatai (2.2. sz. melléklet 3. sz. adatlapja) 5 százalékos hibahatáron belül megegyeznek-e a *Közleményjegyzék* és a *Hivatkozási jegyzék* adataival („igen/nem”) – ha nem, adják meg, hogy az adatlap táblázatainak melyik tétele nem azonos a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) által nyilvántartott adatokkal.
  - Véleményezték a pályázó tudományos munkásságát összefoglaló 2. sz. adatlap alapján a pályázat tudományos értékét, és minősíték 1-től 5-ig terjedő skálán.
  - Nyilatkozzanak arról, hogy a habitusvizsgálathoz kért adatok értékelhetők-e, esetleg nem hiányosak, nem ellenőrizhetők vagy félreérthetők-e. (A habitusvizsgálathoz kért valamennyi információnál a *nemleges* válasz is kötelező.) Az *Adatlapok* minden pontját véleményezni kell. Ezeken kívül összességében értékeljék a kérelmező szakmai/tudományos és tudományos közéleti aktivitását. Mindkét szempontot „kiemelkedő”, „megfelelő” vagy „gyenge” minősítéssel értékeljék.
  - Ismertessék a kérelmező tudánymetriai adatait, nyilatkozzanak arról, hogy a *Publikációs adatlap*on feltüntetett adatok alapján a pályázó tudánymérési értékei megfelelnek-e a követelményeknek. Ha igen, értékeljék a publikációs aktivitást („kiemelkedő”, „megfelelő”, „gyenge”).
  - Nagy kooperációban készült, sokszerzős (100-nál több szerzős) publikációkkal pályázók esetén értékeljék, mi volt a pályázó lényeges hozzájárulása az effektív hivatkozottság számolásánál számba vett publikációkban közölt munkához.
  - Értékeljék a pályázó tudományos munkájának *idézetttségét* („kiemelkedő”, „megfelelő”, „gyenge”).
- (4) A D. Sz. 33. § (7) bekezdésnek megfelelően a vizsgálat során nem kerül sor a doktori mű érdemi részletes vizsgálatára; a mű formájával és tartalmával csak annyiban kell foglalkozni, hogy annak alapján megállapítható legyen,
- a) a kérelmező helyesen jelölte-e meg a szakterületet;
  - b) a doktori mű elbírálásra formailag alkalmas-e;
  - c) rövid értekezés benyújtása esetén teljesülnek-e a feltételek, és annak alapján az eljárás lefolytatható-e;
  - d) kik azok a szakmailag illetékes bírálók és bírálóbizottsági tagok, akik leginkább illetékesek a doktori bírálati eljárásban.
- (5) A bizottság az előző bekezdésekben említett előterjesztéseket érdemben tárgyalja, és különösen a következő kérdésekben foglal egymástól elkülönítve állást:
- a) a kérelmező eleget tesz-e a D. Sz. 1. § (1) bekezdésben megfogalmazott feltételeknek;
  - b) a benyújtott doktori mű (D. Sz. 26. §) elbírálásra alkalmas-e, rövid értekezés benyújtása esetén javasolja-e az osztálynak az eljárás lefolytatását;
  - c) kiket javasol hivatalos bírálóknak, illetve a bírálóbizottság elnökének, titkárának és tagjainak (tartalék tagokkal együtt).
- Az a) és b) pontban foglaltak szerinti állásfoglalást indoklással kell ellátni.
- (6) A tudományos bizottság a kérelmező meghallgatását rendelheti el (D. Sz. 33. § (10) bekezdés), ha
- azt az előterjesztések tárgyalásakor szükségesnek tartja,
  - az az előterjesztések meghallgatása után szükségesnek látszik.

- (7) A tudományos bizottság az előterjesztők előzetesen írásban benyújtott véleménye ismeretében tárgyalhatja az ügyet. A bizottság álláspontjának kialakítását szolgáló ülésen a bizottság valamennyi tagja részt vesz, azonban csak a D. Sz. 17. §-ának (3) bekezdésében megjelöltek szavaznak. A határozatképességet az Asz. 40. § (7) bekezdése alapján kell megállapítani. Az elektronikus szavazás a doktori eljárás bizottsági ügyszakában nem alkalmazható.
- (8) A doktori eljárásban a tudományos bizottság ülése akkor határozatképes (D. Sz. 17. § (3) bekezdés), ha jelen van rajta
- a) az ügy összes előterjesztője, továbbá
  - b) a doktori eljárásban szavazati joggal rendelkező tagjainak legalább a fele azzal, hogy a szavazásra jogosultak számából le kell vonni azokat a tagokat, akikkel szemben az eljárásban összeférhetlenség áll fenn, továbbá az Asz. 40. § (7) bekezdésében meghatározott személyeket. Az összeférhetlenségre vonatkozó szabályokat a 2. §, illetve a D. Sz. 23. § tartalmazza.
- (9) A tudományos bizottság
- a doktori habitusról és annak alapján a doktori mű bírálati eljárásra bocsátásáról 1–5 pontos rendszerű titkos szavazással alakítja ki véleményét. A szavazás eredménye akkor pozitív, ha a pontok száma meghaladja a szavazásban résztvevők által adható legnagyobb összesített pontszám 70%-át,
  - a rövid értekezés alapján lefolytatható eljárás engedélyezéséről titkosan „igen/nem” szavazatokkal dönt. Érvényes döntéshez a szavazásban résztvevők 50 százalékot meghaladó egynemű szavazata szükséges.
- (10) A tudományos bizottság nyílt szavazással („igen/nem”) dönt ügyrendi és eljárási kérdésekről, a hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottság személyi összetételéről szóló javaslatról. A bizottság titkos szavazással is dönthet ilyen kérdésről, amennyiben a bizottság egy szavazati jogú tagja titkos szavazást kér, és azt a bizottság többsége megszavazza.
- (11) Az állásfoglalást akkor lehet teljesnek tekinteni, ha mind a (9) bekezdésben részletezett titkos szavazás, mind pedig a (10) bekezdésben részletezett – a hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottság személyi összetételéről szóló – nyílt szavazás ugyanazon a bizottsági ülésen érvényesen lezajlott.

### A tudományos bizottság állásfoglalása

#### 8. §

- (1) A hivatalos bírálókról és a bírálóbizottság személyi összetételéről az eljárásra bocsáthatóság vizsgálata után akkor is állást kell foglalni, ha a bizottság alkalmatlannak tartja a kérelmezőt a doktori cím megszerzésére. Lehetőség szerint valamennyi hivatalos bíráló, bírálóbizottsági tisztségviselő és tag helyettesítésére tartalék tagot is ki kell jelölni.
- (2) A tudományos bizottság állásfoglalásának azt a részét, amely a pályázó tudományos munkásságának értékeléséről, valamint a rövid értekezés alapján lefolytatható eljárásról szól (a D. Sz. 26. § (5) bekezdésnek megfelelően), szakmai indoklással kell ellátni. Nem kell indokolni a hivatalos bírálókra és a bírálóbizottság személyi összetételére vonatkozó javaslatot.

- (3) A tudományos bizottság üléséről a bizottság titkáranak emlékeztetőt kell készítenie. Ennek kötelező tartalmi elemei: az ülés határozatképességének megállapítása, a határozathozatalhoz szükséges legkisebb szavazati szám, az előterjesztő személye, a szavazásra feltejtett kérdés, a szavazást megelőző vitában elhangzott érvek és a szavazás eredménye.
- (4) Az ülésről szóló emlékeztetőből szerkesztett kivonatot, mely a (3) bekezdésben felsorolt kötelező tartalmi elemek mellett tartalmazza a bizottság állásfoglalásának az indoklását is, a bizottság elnöke és titkára írja alá, s azt az ülést követő 15 napon belül az előterjesztők írásos véleményével együtt fel kell tölteni a doktori eljárás internetes rendszerébe, és meg kell küldeni a tudományos osztály elnökének.

#### **A doktori bizottság**

(D. Sz. 17. § (5) bekezdés)

#### **9. §**

- (1) Az osztály tudományos bizottságai közül az Atommag-fizikai Tudományos Bizottság és a Szilárdtest-fizikai Tudományos Bizottság 2-2 tagot és 2-2 pótagot, a többi tudományos bizottság 1-1 tagot és 1-1 pótagot delegál a doktori bizottságba. Ugyancsak egy tagot és egy pótagot delegál a Biofizikai Osztályközi Tudományos Bizottság. Az osztály javasolja, hogy a tudományos bizottságok olyan delegáltakat jelöljenek, akik az elmúlt 10 évben írt közleményeikkel maguk is teljesítik a habitusvizsgálat publikációs és hivatkozási formai követelményeit. A doktori bizottság az alakuló ülésén megválasztja elnökét, elnökhelyettesét és titkárát. A bizottság összetételét és tisztségviselőit az osztály hagyja jóvá.
- (2) Összeférhetetlenség vagy a tag akadémizálása esetén a tag helyett az ugyanazon bizottság által delegált pótag jogosult szavazni. A doktori bizottság akkor határozatképes, ha ülésén a szavazásra jogosultaknak több mint a fele jelen van, és a nyolc tudományos bizottságból legalább hat bizottság – köztük a habitusvizsgálatban közvetlenül érintett tudományos bizottság – legalább egy szavazásra jogosult delegálttal képviselve van.

#### **A doktori bizottság eljárása**

(D. Sz. 17. §; 33. §)

#### **10. §**

- (1) A tudományos bizottság által megküldött anyagot az osztály titkársági szakreferense eljuttatja a doktori bizottság elnökének, aki 2 bizottsági tagot jelöl ki referensnek. Célszerűen a 2 referens közül az első az illetékes tudományos bizottság képviselője, a második pedig egy másik tudományos bizottság képviselője.
- (2) A referensnek 10 napot kell határidőként biztosítani előterjesztése elkészítéséhez. Ha a referens véleménye eltér a tudományos bizottság állásfoglalásától, vagy annak kiegészítését tartja szükségesnek, előterjesztését írásba foglalja. Ha a referens egyetért a tudományos bizottság állásfoglalásával, és annak kiegészítését nem tartja szükségesnek, azt a dátum feltüntetésével feljegyzí a tudományos bizottság állásfoglalását tartalmazó iraton, és aláírja.
- (3) A doktori bizottság valamennyi tagja számára legalább 8 nappal az ülés előtt elektronikus formában elérhetővé kell tenni a kérelmező szakmai önéletrajzát, legfontosabb

tudományos eredményeinek egyoldalas összefoglalóját, publikációs jegyzékét és hivatkozási jegyzékét, a kitöltött adatlapokat és a tudományos bizottság állásfoglalását.

- (4) A doktori bizottság a (2) bekezdésben említett előterjesztést érdemben tárgyalja, és különösen a következő kérdésekben foglal egymástól elkülönítve állást:
  - a) a kérelmező eleget tesz-e a D. Sz. 1. § (1) bekezdésben megfogalmazott feltételeknek;
  - b) a benyújtott doktori mű elbírálásra alkalmas-e, rövid értekezés benyújtása esetén e mű alapján az eljárás lefolytatható-e;
  - c) a tudományos bizottság javaslatának alapul vételével kiket javasol hivatalos bírálóknak, illetve a bírálóbizottság elnökének, titkárának és tagjainak (tartalék tagokkal együtt).
- (5) Ennek során a doktori bizottság a benyújtott értekezés érdemi részletes vizsgálatát mellőzi; az értekezés tartalmával annyiban foglalkozik, hogy az elbírálásra formailag alkalmas vagy alkalmatlan-e, illetőleg rövid értekezés alapján az eljárás lefolytatható-e. A formai és tartalmi szempontok részletesen az Ügyrend 2.1. számú mellékletében található.
- (6) A doktori bizottság a kérelmező meghallgatását rendelheti el, ha azt az előterjesztések tárgyalásakor szükségesnek tartja.
- (7) A doktori bizottság a referensek távollétében nem tárgyalhatja az ügyet. A kérelmező szakmai alkalmasságáról 1–5 fokozatú szavazattal, az adott pontszám bekarikázásával, titkosan foglal állást. A szavazás eredménye a kérelmező szakmai alkalmasságáról abban az esetben pozitív, ha az ülésen adható legnagyobb pontszám 70%-át meghaladja. Az állásfoglalást indoklással kell ellátni mind a tudományos munkásságot, mind a közéleti tevékenységet illetően.
- (8) Arról, hogy az esetleges rövid értekezés alapján lefolytatható-e az eljárás, a doktori bizottság „igen/nem” (tartózkodás nem megengedett) szavazattal titkosan foglal állást. Az eljárás akkor folytatható le rövid értekezés alapján, ha az „igen” szavazatok száma az 50%-ot meghaladja. Az állásfoglalást indoklással kell ellátni.
- (9) A doktori bizottság nyílt szavazással („igen/nem”) foglal állást ügyrendi és eljárási kérdésekről, a hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottság személyi összetételéről szóló javaslatról. Ha a doktori bizottság egy szavazati jogú tagja titkos szavazást kér, azt el kell rendelni. Nem kell indokolni a hivatalos bírálók és a bírálóbizottság személyi összetételére vonatkozó javaslatot.
- (10) A doktori bizottság üléséről emlékeztetőt kell készíteni, amely tartalmazza a bizottság állásfoglalásának szakmai indoklását, azt, hogy kik voltak a referensek, mi volt a szavazásra feltett kérdés, és mi volt a szavazás aránya, eredménye. Az emlékeztetőhöz csatolni kell a tudományos bizottság állásfoglalását és az előterjesztéseket, valamint a referens (2) pontban említett írásos véleményét, ha ilyen készült. A doktori bizottság üléséről készült emlékeztetőt az ülést követő 10 napon belül meg kell küldeni az osztály elnökének.

### **Az osztály eljárása**

(D. Sz. 34. §)

#### **11. §**

- (1) Az osztály a doktori bizottság állásfoglalását – a beérkezésétől számított 60 napon belül – ülésen tárgyalja. Az ügy előterjesztésére az osztály elnöke – ésszerű határidő

megjelölésével – a doktori bizottság elnökét, akadályoztatás, összeférhetlenség esetén elnökhelyettesét kéri fel.

- (2) Az osztály elnöke az osztály titkársági szakreferense közreműködésével gondoskodik róla, hogy minden az érdemi döntéshez szükséges anyag – beleértve a kérelmező tudományos előéletét, publikációs, hivatkozási listáját és az érdemi döntéshez szükséges valamennyi iratot, így a tudományos bizottság és a doktori bizottság javaslatát a habitusvizsgálatról – az osztály valamennyi tagja számára az ülés előtt legalább 8 nappal elektronikusan elérhető legyen.
- (3) Ha a tudományos bizottság és a doktori bizottság véleménye eltér, az ügy nem tárgyalható a tudományos bizottság elnökének (vagy megbízottjának) jelenléte nélkül. Ilyen esetben a tudományos bizottság elnöke kifejti és megindokolja a bizottság véleményét.
- (4) Az osztály ülésére – tanácskozási joggal – a tudományos bizottság előterjesztőit és a doktori bizottság illetékes referenseit meg lehet hívni.

### **Az osztály állásfoglalása**

(D. Sz. 16. §)

#### **12. §**

- (1) Az osztály ülésén a doktori bizottság elnöke vagy helyettese (mindkettőjük akadályoztatása vagy összeférhetlenség esetén a doktori bizottság által kijelölt személy) terjeszti elő a doktori bizottság állásfoglalását, egyben nyilatkozik arról, hogy a tudományos bizottság és előterjesztői az Ügyrendnek megfelelően jártak-e el a habitusvizsgálati eljárás során.
- (2) Ezután az osztály elnöke megnyitja a vitát. Először az osztály tagjainak kérdéseire válaszol a doktori bizottság elnöke. Ezt követi az érdemi vita a kérelmező tudományos munkásságáról.

A doktori eljárásban a tudományos osztály ülése akkor határozatképes, ha jelen van rajta

- a) a doktori bizottság elnöke (távollétében vagy összeférhetlenség esetén helyettese vagy a doktori bizottság által kijelölt személy), szükség esetén (lásd 11. § (3) bekezdés) az illetékes tudományos bizottság elnöke vagy helyettese;
  - b) a szavazati joggal rendelkező tagjainak legalább a fele azzal, hogy a szavazásra jogosultak számából le kell vonni azokat a tagokat, akikkel szemben az eljárásban összeférhetlenség (D. Sz. 23. §) áll fenn. A határozatképességet az Asz. 40. § (7) bekezdés alapján kell megállapítani.
- (3) Az előterjesztés tárgyalását követően az osztály elnöke titkos szavazást rendel el. A tudományos munkásság érdemi megítéléséről az osztálynak a D. Sz. 16. § (4) bekezdése szerint szavazati joggal rendelkező tagjai titkos szavazással, „igen/nem” szavazatokkal döntenek. Az érvényes döntéshez a jelen lévő szavazásra jogosultak 50 százalékot meghaladó egynemű szavazata szükséges.
  - (4) A tudományos osztály az illetékes tudományos bizottság előzetes állásfoglalásának és a 2.1 mellékletben megfogalmazott elveknek a figyelembevételével dönt arról, hogy a doktori eljárás lefolytatható-e rövid értekezés alapján. Ennek engedélyezéséről „igen/nem” szavazatokkal kell dönten; rövid értekezés alapján akkor folytatható le az eljárás, ha a jelen lévő szavazásra jogosultak 50 százalékot meghaladó többsége egynemű szavazatával mellette dönt.

- (5) Az állásfoglalást és érdemi indokait írásba kell foglalni. A szavazás után az állásfoglalás indokait az osztály elnöke szóban foglalja össze. Az állásfoglalás tartalmát és az indoklást – a megbeszélés során elhangzottak alapján – az osztály titkársági szakreferense foglalja írásba, és az osztály elnöke hagyja jóvá.
- (6) Ha a szavazásban résztvevő osztálytag a szavazással kialakított állásfoglalással nem ért egyet, vagy ha az előző bekezdésben említett elnöki összefoglalóban foglaltakat lényegesen másképpen tartja megalapozottnak, az ülést követő 8 napon belül írásban különvéleményt nyújthat be. A különvéleményt az osztály állásfoglalását tartalmazó irathoz kell csatolni.

### **A hivatalos bírálók és a bírálóbizottság kijelölése**

(D. Sz. 19., 20., 23., 36. §)

#### **13. §**

- (1) Az osztály a doktori bizottság javaslatának figyelembevételével három szakembert (és két tartalékot) jelöl hivatalos bírálónak. Amennyiben az érintett szakterületen nem található megfelelő számú akadémikus vagy MTA doktora címmel rendelkező személy, a három bíráló közül legfeljebb az egyik lehet olyan, aki csak PhD fokozattal rendelkezik. Ha az osztálynak kikötései vannak arra vonatkozóan, hogy melyik hivatalos bíráló helyett melyik tartalék bíráló járhat el, határozatában erről kifejezetten rendelkeznie kell.
- (2) Indokolt esetben hivatalos bírálóként legfeljebb egy külföldi szakember is megbízható (D. Sz. 20. §).
- (3) Az osztály a doktori bizottság javaslatának figyelembevételével egy személyt javasol a bírálóbizottság elnökének, egyet tartalék elnöknek, egyet a bizottság titkárának, egyet tartalék titkárnak és 5-7 személyt a bizottság tagjának. Tartalék elnöknek és tartalék titkárnak a bizottság valamelyik tagja is javasolható. Amennyiben az érintett szakterületen nem található megfelelő számú akadémikus vagy MTA doktora címmel rendelkező személy, kivételes esetben csak PhD fokozattal rendelkező személy is lehet bizottsági titkár vagy tag, de a bírálóbizottságban összesen legfeljebb két, csak PhD fokozattal rendelkező személy vehet részt.
- (4) Az osztály a hivatalos bírálók személyéről és a bírálóbizottság személyi összetételéről nyílt szavazással és „igen/nem” szavazatokkal, egyszerű többséggel dönt. Döntését nem kell indokolni.
- (5) A bírálóbizottság kijelölésével az osztály a doktori műben foglalt tudományos eredmények minősítésére vonatkozó szakmai döntési illetékességét a bírálóbizottságra ruházza át.
- (6) A doktori bírálati eljárás a hivatalos bírálók és a bírálóbizottság felkérésével indul. A hivatalos bírálókat a Doktori Tanács (annak titkára), a bírálóbizottság tagjait a Doktori Tanács Titkárságának vezetője kéri fel.

#### **14. §**

- (1) Az osztály elnöke egyetlen iratba foglalva küldi meg a Doktori Tanács elnökének az osztály állásfoglalását, amely általában két, rövid értekezés benyújtása esetén három részből áll:

- a) javaslat a doktori habitusvizsgálat eredménye alapján a kérelmező tudományos munkásságának megítéléséről és a bírálati eljárás lefolytatásáról;
- b) nyilatkozat arról, hogy a kérelmező tudományos teljesítménye van-e olyan kiemelkedő és nagy hatású, hogy a doktori eljárás rövid értekezés alapján is lefolytatható;
- c) a bírálók és a bírálóbizottság tagjainak kijelölése.

Megküldi továbbá a doktori bizottságnak és az ügyben eljáró tudományos bizottságnak a kérelmező habitusvizsgálati eljárására vonatkozó állásfoglalását a szavazás részletes eredményével, valamint a bizottsági ügyszakban eljáró előterjesztők írásos véleményét.

- (2) A Doktori Tanács elnöke tájékoztatja az osztály elnökét arról, hogy az eljárás engedélyezéséről és a vitára bocsátásról a Doktori Tanács milyen döntést hozott.

### **Eljárás a nyilvános vita után**

(D. Sz. 45. §)

#### **15. §**

- (1) A nyilvános vita után – három napon belül – a bírálóbizottság elnöke a bírálóbizottság írásba foglalt és indoklással ellátott állásfoglalását az MTA Doktori Tanács Titkárságának nyújtja be, amely azt haladéktalanul megküldi az osztálynak.
- (2) Az osztály megvizsgálja a bírálóbizottság állásfoglalását. Az osztályülésen az előterjesztő a doktori bizottság elnöke, akadályoztatása esetén a doktori bizottság által felkért bizottsági tag. Az osztály a Doktori Szabályzat 16. § (2) bekezdés f) pontja és a (4) bekezdés figyelembevételével titkos, többségi, „igen/nem” szavazással erősíti meg vagy utasítja el a bírálóbizottság döntését, és felterjeszti a Doktori Tanácshoz elfogadásra. A megerősítés elutasítását köteles indokolni azzal, hogy az ügyrendi vagy tudományetikai kifogás lehet.

#### **16. §**

- (1) Az eljárás során készült állásfoglalásokat a kérelmező a hatályos szabályzat előírásai szerint megtekintheti.
- (2) Az osztály doktori ügyeket július és augusztus hónapban nem tárgyal: az elintézési határidőt ennek megfelelően kell számítani.

## **II.**

### **Az érdemi vizsgálat elvei**

#### **A kérelmező munkássága**

(D. Sz. 1., 25. §)

#### **17. §**

- (1) Az osztály a kérelmező tudományos munkásságának megítélésében, a Doktori Szabályzat 1. és 25. § figyelembevételével – tudományos meggyőződése alapján – dönt. Döntését abban az esetben indokolja, ha azt az MTA Doktori Szabályzata, a jelen Ügyrend vagy más, vonatkozó akadémiai szabályozás előírja.

A kérelmező tudományos munkásságát pályázati kérelmében maga tartozik bemutatni; azt a tudományos és doktori bizottság valamint az osztály ellenőrzi és véleményezi, de nem köteles önálló vizsgálatával helyettesíteni.

- (2) A disszertáció kívánatos terjedelme 80 és 200 oldal között van. A rövid értekezés kivételes forma. Rövid értekezéssel az pályázhat, akinek a szokásos értekezés terjedelmét elérő terjedelmű monográfiája, összefoglalója jelent meg az értekezés témaköréből. Ebben az esetben a jelöltnek részletes (legalább 30 oldalas) összefoglalót kell írnia, amelyben a témakör mai helyzetét ismerteti, és abba beleilleszti saját munkáját és szerepét; ezenkívül minden, a tézisben felhasznált cikket a jelölt legalább 1 oldalas összefoglalóban ismerteti. Ezeknek az ismertetéseknek a cikk tartalmán kívül azt is elemezniük kell, mennyire érvényesek az ottani megállapítások ma is, vagy mennyire haladták meg őket az újabb eredmények. A rövid értekezéshez külön összefoglalót kell mellékelni. A jelöltnek mindenképpen disszertációt kell írnia, amennyiben a tézispontokban hivatkozott saját munkáinak több mint a fele sokszerzős (a szerzők száma nagyobb, mint öt).
- (3) A tudományos eredményesség eldöntéséhez az osztály a kérelmezőtől adatlapok kitöltését is kéri mind írásban, mind elektronikus formában, továbbá kéri a tézisekben szereplő közlemények hazai társszerzőitől a megadott tartalmú lemondó nyilatkozatot. Ezeket az adatlapokat a 2.2. melléklet tartalmazza.
- (4) A kérelmező munkássága formai és tartalmi ismertetőjegyek alapján ítéltető meg.
- (5) A formai követelmények a kérelmezőnek a tudományos életben való részvételével, jelenlétével kapcsolatosak, teljesülésük rendszerint számszerűsíthető adatokkal mérhető.
- (6) A tartalmi követelmények a kérelmező felkészültségével és a tudományterületre gyakorolt hatásával, munkássága hatékonyságával – a személyéhez egyértelműen köthető tudományos eredményekkel (pl. egyszerűs közlemények) – kapcsolatosak, ezek rendszerint nem jellemezhetőek számszerűsíthető adatokkal.
- (7) A kérelmező tudományos teljesítményének értékét a formai és a tartalmi követelmények ésszerű mérlegelésével – elsősorban a tartalmi követelmények alapján – kell megítélni.
- (8) A habituszvizsgálat formai és tartalmi minimumkövetelményeit az Ügyrend 2.1. melléklete tartalmazza.
- (9) A formai minimumkövetelmények teljesítése csak azt jelenti, hogy a szakmai bizottság érdemben foglalkozik a doktori habitusz tartalmi követelményeivel, összevetve azt a fizika szakterületen az elmúlt években doktori címet nyertek tudományos tevékenységével. Iránymutatóként a Fizikai Tudományok Osztálya honlapján a pályázók megtalálják az utóbbi évek doktori pályázatainak legfontosabb adatait.

## ZÁRADÉK

- (1) Ezt az Ügyrendet az osztály a pályázók egyszerűbb tájékozódása szempontjából és az MTA Doktori Tanács előírásaihoz való igazodás céljából egy, a pályázók számára készült tájékoztatóval egészíti ki, amely röviden összefoglalja az MTA Fizikai Tudományok Osztálya tartalmi és formai követelményeit az MTA doktora cím elnyeréséhez.
- (2) Az MTA Elnöksége az Ügyrendet 2012. november 27-i ülésén hagyta jóvá.

## A Fizikai Tudományok Osztályának doktori követelményrendszere (2.1. melléklet)

### A DOKTORI MŰRE ÉS A TÉZISEKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

A doktori cím megszerzése iránti kérelemhez olyan doktori művet kell mellékelni, amely önmagában véve is alkalmas a kérelmező által elért új tudományos eredmények értékelésére, tudományos teljesítményének megítélésére, valamely tudományos kérdés megoldásának bemutatása alapján. A disszertáció kívánatos terjedelme 80 és 200 oldal között van. Rövid értekezéssel az pályázhat, akinek a szokásos értekezés terjedelmét elérő terjedelmű monográfiaja, összefoglalója jelent meg az értekezés témaköréből. Ebben az esetben a jelöltnek részletes (legalább 30 oldalas) összefoglalót kell írnia, amelyben a témakör mai helyzetét ismerteti, és abba beleilleszti a saját munkáját és szerepét. Ezenkívül a jelöltnek minden, a tézisben felhasznált cikket legalább 1 oldalas összefoglalóban kell ismertetnie. Ezeknek az ismertetéseknek a cikk tartalmán kívül azt is elemezniük kell, hogy mennyire érvényesek az ottani megállapítások ma is, vagy mennyire haladták meg őket az újabb eredmények. Amennyiben a jelölt a tézispontokban hivatkozott munkáinak több mint fele sokszerzős (a szerzők száma több, mint 5), akkor a jelöltnek mindenképpen disszertációt kell írnia.

A doktori mű magyar vagy a Fizikai Tudományok Osztálya előzetes engedélye alapján angol nyelven nyújtható be.

Az eredményeket tézispontokban kell összefoglalni megadva a tézispont eredményét tartalmazó publikáció adatait. A pályázat témakörét a tézisek és az azokhoz tartozó közlemények határozzák meg.

*A téziszűzethetnek az alábbi fejezeteket kell tartalmaznia:*

A kutatások előzménye

A téma ismertetése, irodalmi áttekintés, utalás a kutatóhelyi előzményekre (pl. kapcsolat a témában született korábbi eredményekhez, illetve korábbi értekezéshez – ha volt ilyen).

Célkitűzések

A megoldandó feladat ismertetése, jelentősége, aktualitása.

Vizsgálati módszerek (opcionális)

Az alkalmazott eljárások, pl. kísérleti technikák, illetve matematikai módszerek ismertetése.

Új tudományos eredmények

Tézispontokba foglalt, konkrétan megfogalmazott tudományos eredmények. A tézispontban hivatkozni kell a kapcsolódó saját publikáció(k)ra. Ha van idegen szerzőkre is hivatkozás, akkor az (név, évszám) szerint történjék, míg a tézispontokhoz kapcsolódó saját publikációt sorszám szerint kell hivatkozni.

Irodalmi hivatkozások listája (opcionális)

Idegen szerzőkre hivatkozás (név, évszám) szerint.

Az eredmények hasznosítása (opcionális)

A tézispontokhoz kapcsolódó tudományos közlemények

Sorszámozott lista, a szerzők, a cím, valamint a megjelenés helyének feltüntetésével. A listán csak olyan publikáció szerepelhet, amely a tézispontokban hivatkozva van. Lemondó nyilatkozatot az ezen a listán szereplő publikációkról kell beszerezni. A listán szerepelhet még meg nem jelent közlemény is, ha elfogadásáról a jelölt igazolást nyújtott be.

#### FORMAI MINIMUMKÖVETELMÉNYEK A DOKTORI HABITUSVIZSGÁLATHOZ

- (1) Formai szempontból a kérelmező abban az esetben felel meg az elvárásoknak, ha
  - a szakterületének megfelelő színvonalú folyóiratokban, konferenciakiadványokban, könyvben publikált közleményeit megfelelő számban idézik mások közleményei (lásd a (2) bekezdést),
  - alkalmazott kutatás esetén megfelelő számban vannak alkotásai, elfogadott szabaddalmi (lásd a (3) bekezdést),
  - részt vesz a hazai és nemzetközi tudományos közéletben, felsőfokú intézményben oktatási, témavezetői tevékenységet folytat, sikeresen szerepel pályázatokon (lásd az (5), (6) és (7) bekezdést).

Ezeket a tudományszak sajátosságainak megfelelően kell vizsgálni.

- (2) A tudományos bizottságok, az osztály jóváhagyásával, szakterületük publikációs szokásainak megfelelően határozhatják meg a hivatkozottsági követelményeket. Alapkutatással foglalkozó pályázónak azonban, bármelyik szakterületen működik is, rendelkeznie kell 200 független effektív hivatkozással. Az effektív hivatkozás számításánál a maximum ötszerzős cikkek minden független hivatkozása teljes egészében számít. Ötnél több, legfeljebb tízszerzős cikk minden független hivatkozása  $\frac{3}{4}$ -es szorzóval veendő figyelembe. Tíznél több, legfeljebb húszszerzős cikk minden független hivatkozása  $\frac{1}{2}$ -es szorzóval, húsznál több, legfeljebb százszerzős cikk minden független hivatkozása  $\frac{1}{4}$ -es szorzóval veendő figyelembe. A nagy kooperációkban készült, száznál több szerzős cikkek hivatkozásai közül az effektív hivatkozások kiszámítása során csak azokra a cikkekre kapott hivatkozások vehetők számba (mégpedig egyes súlyfaktorral), amelyek létrejöttében a pályázó vezető szerepe egyértelműen kimutatható, például analysis note, technikai jelentés, a cikk témájából tartott delegált vagy meghívott konferencia-előadás alapján.
- (3) Döntően alkalmazott kutatással foglalkozó pályázó esetén az elvárt minimális effektív hivatkozottság 100. Emellett nyilvánosan ellenőrizhető módon kell dokumentálni a nem tudományos folyóiratokban megjelent alkotásokat, az elfogadott, esetleg meg is valósult szabaddalmakat, a kutatási jelentéseket, azok hasznosulását.
- (4) Hivatkozásként csak referált folyóiratban, konferenciaközleményben, könyvben megjelent hivatkozás vehető figyelembe. Nem tekinthető könyvnek ISBN-számmal kiadott disszertáció. Nem vehető figyelembe olyan tudományos munka, amelynek szerzője vagy társszerzője a hivatkozott munka szerzője vagy társszerzője (önhivatkozás figyelembevételének kizárása).
- (5) A tudományos közéletben való részvétel értékelése során a hazai és nemzetközi tudományos konferenciákon való részvételt, a meghívott előadásokat, a tudományos testületekben való részvételt, tudományos testületi tagságot, külföldi kutatókkal, kutatóközpontokkal kialakított kapcsolatot kell számba venni. Vizsgálandó, hogy a pályázó közreműködött-e tudományos minősítésben, milyen minőségben, hányszor, milyen egyéb tudományos jellegű közszereplést vállalt.
- (6) A pályázati tevékenység értékelésénél azt kell figyelembe venni, hogy a pályázó az utóbbi öt évben milyen hazai és nemzetközi kutatói pályázatokat nyert el, illetve milyen kutatási megbízásokat kapott.

- (7) A minimális hivatkozottsági szám és a megfelelő tudományos közéleti, oktatási, pályázati tevékenység együttesen jelenti a minimumkövetelményt. Amennyiben olyan kíván doktori címre pályázni, akinek a tudományos közéleti tevékenységét az előterjesztő az előterjesztői adatlapon összbenyomásként gyengének minősítette, annak a hivatkozottsági mutatót, a 200-as, illetve 100-as számot egy másfeles szorzót meghaladóan kell teljesítenie.
- (8) A formai követelmények teljesítése csak azt jelenti, hogy a szakmai bizottság érdemben foglalkozik a doktori habitus tartalmi követelményeivel, összevetve azt a fizika szakterületen az elmúlt években doktori címet nyertek tudományos tevékenységével. Iránymutatóként a Fizikai Tudományok Osztálya honlapján a pályázók megtalálják az utóbbi évek doktori pályázatainak legfontosabb adatait.

#### TARTALMI KÖVETELMÉNYEK A DOKTORI HABITUSVIZSGÁLATHOZ

A habitusvizsgálathoz a kérdőívben szereplő valamennyi információt meg kell adni, még nemleges válasz esetén is. A kérdőívben szereplő, a kérelmező tudományos közéleti tevékenységére és a tudományos utánpótlás nevelésére vonatkozó bármelyik pont teljesítésének hiánya nem képez kizáró okot a doktori eljárás elindításához, de összességükben meghatározzák a tudományos bizottságnak és a tudományos osztálynak a kérelmező szakmai habitusáról kialakított véleményét.

- (1) A tartalmi követelmények vizsgálata során elsősorban a következőket kell figyelembe venni és értékelni:
  - a tudományos munkásság eredményessége,
  - tudományos felkészültség.
- (2) A tudományos munkásság eredményességének értékelése a tudományos pályafutás és a tudományos művek tartalmi, színvonalbeli vizsgálata alapján végezhető el. A kérelmező tevékenységét mindkét értelemben az egyetemi végzettségtől kell áttekinteni a kérelem benyújtásáig terjedő időszakig. Külön értékelni kell a tudományos fokozat megszerzését követő időszak eredményeit. Ennek az értékelésnek az alapvető dokumentuma az az egyoldalas anyag, melyben a pályázó összefoglalja a saját maga által legfontosabbnak tartott azon tudományos eredményeit, alkotásait, amelyek alapján az MTA doktora címet elnyerni kívánja.
- (3) Az alapkutatási eredményekkel egyenlő elbírálást kell biztosítani az alkalmazott kutatásban és a fejlesztésben elért eredményeknek is. Külön kell értékelni azt, ha a pályázó a magyar tudományos kutatás külföldi megismertetését elősegítette, hírnevét növelte.
- (4) A kérelmező tudományos közleményeit összességükben kell vizsgálni abból a szempontból, hogy az egyes közlemények megjelenésük idején megfeleltek-e a nemzetközi tudományos színvonalnak.
- (5) A kérelmező tudományos közleményei színvonalának megítélése során a tudományos bizottságnak állást kell foglalni annak az öt műnek a tudományos értékéről, amelyet a kérelmező megjelölt és az iratokhoz csatolt (D. Sz. 25. § (6) bekezdés i) pont). Többszerzős cikkek esetén különös hangsúllyal vizsgálandó a pályázó szerepe ezekben a munkákban.
- (6) A felkészültséghez ezen túl hozzátartoznak más kutatói adottságok is, mint pl. szervezőképesség, nyelvismeret, irányítóképesség, a tudományos problémák megoldásához szükséges kiemelkedő felismerő képesség stb. – az irányítói, vezető tudományos kutató személyes készségei és tulajdonságai –, amelyekre a munkásságból lehet következtetni, és amely elvárható attól, aki a címet megszerezni kívánja.

### MIT KELL A KÉRELMEZŐNEK BENYÚJTANIA? (2.2. MELLÉKLET)

1. A doktori eljárás lefolytatása iránti kérelmet (az internetes rendszer állítja elő, az 1. sz. adatlap szerinti formanyomtatványon).
2. Az egyetemi végzettséget igazoló oklevél másolatát.
3. A PhD- vagy azzal egyenértékű tudományos fokozat megszerzését igazoló oklevél másolatát, külföldön szerzett tudományos fokozat (PhD) esetén az oklevél közjegyző által hitelesített másolatát és hivatalos magyar nyelvű fordítását, továbbá, ha honosítása megtörtént, az arról szóló okiratot.
4. A tudományos pályafutásról szóló önéletrajzot.
5. A kérelmező által készített doktori művet.
6. A doktori mű összefoglalóját (*téziseit*) tartalmazó füzetet.
7. A *Tudományos munkásság összefoglalását* a 2. sz. adatlapon megadottak szerint.
8. A kitöltött adatlapot a publikációs tevékenység értékeléséhez (3. sz. adatlap).
9. Az adatlapon megjelölt 5 legjelentősebb dolgozat másolatát.
10. A kitöltött adatlapot a tudományos közéleti tevékenység értékeléséhez (4. sz. adatlap).
11. A Magyar Tudományos Művek Tárában (MTMT) nyilvántartott közlemények jegyzékét. Külön kell felsorolni azokat a publikációkat, melyek a PhD- vagy kandidátusi fokozat megszerzését követő időszak kutatói munkájának eredményei, valamint azokat a száznál több szerzős cikkeket, melyek az effektív hivatkozottság számolásánál figyelembe veendő, illetve nem vehető figyelembe. A *Közleményjegyzék*ben tételesen felsorolt publikációs adatoknak számszerűen egyezniük kell a kérdőíven (3. sz. adatlap) megadott adatokkal.
12. A *Hivatkozási jegyzéket*. Elegendő, ha a kérelmező az MTMT-ben nyilvántartott hivatkozások számát adja meg minden cikkre, külön feltüntetve az összidézettséget és a független idézettséget.
13. A tézisekben szereplő közlemények hazai társszerzőitől az 5-6. adatlapon megadott tartalmú lemondó nyilatkozatot.
14. Az eljárási díj befizetését igazoló iratot.
15. Nyilatkozat arról, hogy a benyújtott doktori mű egyetlen tézispontja sem azonos tartalmában a PhD- vagy kandidátusi tudományos fokozat elnyerésére benyújtott munka tézispontjainak bármelyikével.

Az 1., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12. és 13. ponthoz tartozó dokumentumokat elektronikus formában is be kell adni.

Ha a kérelem hiányos – nem felel meg a fentiekben felsorolt valamennyi követelménynek –, az MTA Doktori Tanács Titkársága a kérelmet nem veszi át. Hiánypótlásra kizárólag a 2. és 3. pontban megjelölt mellékletek esetében van lehetőség. Ha a hiánypótlásra való felhívásnak a kérelmező a felhívás kézbesítésétől számított három hónapon belül nem tesz eleget, az eljárást meg kell szüntetni. E formai okból hozott megszüntető határozat nem akadályozza annak, hogy a kérelmező bármikor új doktori eljárás lefolytatását kérje, azonban az új eljárás díját be kell fizetnie, a korábbiét pedig nem igényelheti vissza.

## A doktori habitusvizsgálathoz benyújtandó adatlapok

1. sz. adatlap

### KÉRELEM

#### a Magyar Tudományos Akadémia doktora tudományos cím megszerzése érdekében az eljárás lefolytatására

1. Név (személyi igazolványban szereplő módon):
2. Születéskori név:
3. Tudományos életben használt név:
4. Születési hely
  - 4.1. ország:
  - 4.2. település:
5. Születési év, hó, nap:
6. Anyja leánykori neve:
7. Egyetemi végzettség:
  - 7.1. Típusa: (a diploma szakjának megnevezése)
  - 7.2. Oklevél száma:
  - 7.3. Megszerzés helye (ország):
  - 7.4. Megszerzés helye (intézmény):
  - 7.5. Megszerzés éve:  
Ha az egyetemi diplomát külföldön szerezte,
  - 7.6. a honosítás helye (intézmény):
  - 7.7. a honosítás éve:
8. Tudományos fokozat:
  - 8.1. Típusa: (tudomány kandidátusa, PhD, DLA)
  - 8.2. Oklevél száma:
  - 8.3. Megszerzés helye (ország):
  - 8.4. Megszerzés helye (intézmény):
  - 8.5. Megszerzés éve:  
Ha tudományos fokozatát külföldön szerezte,
  - 8.6. a honosítás helye (intézmény):
  - 8.7. a honosítás éve:
9. E-mail, melyen a kapcsolat tartható:

10. Elérhetőségi telefonszám (mobil is lehet):
11. Levelezési cím:
  - 11.1. ország:
  - 11.2. település:
  - 11.3. utca, házszám:
  - 11.4. irányítószám:
12. Lakcím (irányítószámmal):
  - 12.1. ország:
  - 12.2. település:
  - 12.3. utca, házszám:
  - 12.4. irányítószám:
13. Munkahely megnevezése:
14. Munkahely címe (irányítószámmal):
  - 14.1. település:
  - 14.2. utca, házszám:
  - 14.3. irányítószám:
15. Munkahely telefonja:
  - 15.1.
  - 15.2. Fax:
16. A benyújtott doktori mű címe:
17. A benyújtott doktori mű típusa (értekezés, könyv, rövid értekezés [tézises]):
18. A benyújtott doktori mű nyelve, ha az nem magyar:
19. Tudományos osztály:
20. Tudományág:
21. Nyilatkozat:
  - a) A jelen kérelem benyújtásával elismerem, és kötelezőnek fogadom el a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Szabályzatát és az ahhoz tartozó szabályokat.
  - b) Hozzájárulok ahhoz, hogy benyújtott művemről, annak tartalmáról az MTA Doktori Tanács Titkársága, illetőleg az MTA Könyvtára felvilágosítást adjon.
  - c) Tudomásul veszem, hogy az eljárás azon a néven folyik, amelyet a tudományos életben használt névként megjelöltem.

Dátum (év, hó, nap)

a kérelmező aláírása

KIEGÉSZÍTŐ ADATOK

1. Előző foglalkozásai és munkahelyei:

munkahely:                      mettől meddig:                      munkaköre:

2. Bírálói tevékenysége (minősítési, habilitációs eljárás):

kinek az értekezését bírálta:                      mikor:

3. Bírálóbizottsági tevékenysége (minősítési, habilitációs eljárás):

kinek a bizottságában vett részt:                      mikor:

A fenti adatok pontos megadásával elősegíti, hogy a Doktori Szabályzat 23. §-ában foglaltakat az eljárás során könnyebben lehessen érvényesíteni.

**2. sz. adatlap**

**TUDOMÁNYOS MUNKÁSSÁG ÖSSZEFOGLALÁSA**

*Foglalja össze röviden (max. 300 szó = 1800 n terjedelemben) tudományos munkássága azon értékeit, amelyek alapján az MTA doktora címet elnyerni kívánja.*

Dátum: .....

Aláírás: .....

Név nyomtatott betűkkel: .....

3. sz. adatlap

**PUBLIKÁCIÓS ADATLAP**

Név:

Születési év:

Teljes tudományos közlemények<sup>21</sup> száma:

	1–5 szerzős	6–10 szerzős	11–20 szerzős	21–100 szerzős	> 100 szerzős, a pályázó dokumentálhatóan alapvető hozzájárulásával („szerző”)	> 100 szerzős, ahol a pályázó „közreműködő”
Eredeti folyóiratcikk						
Összefoglaló cikk						
Lektorált konferencia-közlemény (legalább 3 oldal)						
Könyv, könyvfejezet						
Összes teljes tudományos közlemény száma						

A teljes tudományos közlemények idézettsége teljes tudományos munkákban (önhivatkozás és a társszerzőknek a közös cikkekre való hivatkozása nélkül):

	1–5 szerzős műre	6–10 szerzős műre	11–20 szerzős műre	21–100 szerzős műre	> 100 szerzős, a pályázó dokumentálhatóan alapvető hozzájárulásával („szerző”)	> 100 szerzős, ahol a pályázó „közreműködő”
Független hivatkozások száma						
Súlyfaktor	1	0,75	0,5	0,25	1	0
Effektív hivatkozottság						

A pályázó tudományos munkáinak független idézettsége:

	Teljes idézettség	Effektív idézettség
Összes teljes tudományos munkájának független idézettsége		
Tudományos fokozat megszerzése (dátum) óta írt közleményeinek független idézettsége		
Téziseiben felhasznált közleményeinek független idézettsége		

<sup>21</sup> A teljes tudományos közlemény meghatározását lásd az MTMT honlapján (www.mtmt.hu).

A száznál több szerzős cikkekénél a pályázó alapvető hozzájárulását bizonyító adatok:

Az összes hivatkozásból számolt h-indexe:

A független hivatkozásokból számolt h-indexe:

A pályázó 5 legjelentősebb dolgozata (többszerzős cikkek esetén olyanok, amelyekben a pályázó hozzájárulása domináns, pontos bibliográfiai adatokkal):

A pályázó egyéb közleményeinek száma:

	Közlemények száma
Felsőoktatási tankönyv vagy tankönyvfejezet	
Nem lektorált konferenciakiadványban megjelent cikk	
Szerkesztett könyv	
Ismeretterjesztő mű	
Jelentés	
Egyéb	

Műszaki fejlesztési tevékenység:

- szabadalmak száma, az esetleges hasznosítók nyilatkozatát mellékelje;
- a pályázó legjelentősebb, megvalósított műszaki alkotásai és jellemzőik;
- egyéb fejlesztési tevékenység;

**4. sz. adatlap**

**TUDOMÁNYOS KÖZÉLETI ADATLAP**

Név:

Születési év:

Szűkebb szakterület:

Tudományos fokozat és a megszerzés éve:

Az írásmű címe:

A tudományos bizottság neve, amelynek hatáskörébe tartozik, véleménye szerint, az írásmű elbírálása:

Milyen disszertációs munkát vezetett (diplomamunka, dr. univ., PhD, kandidátus), és milyen oktatási tevékenységet végzett:

Hazai és nemzetközi tudományos közéletben való részvétel:

- meghívott előadások tudományos konferenciákon,
- konferencia szervezése,
- nemzetközi folyóiratban szerkesztőbizottsági tisztség,
- a hazai és nemzetközi tudományos szervezetekben betöltött tisztség,
- 2 hónapnál hosszabb vendégkutatói és vendégprofesszori állás,
- 2 hónapnál hosszabb időre érkező vendégkutatók fogadása.

Pályázati tevékenység

- az utolsó 5 évben elnyert hazai és nemzetközi kutatási támogatások és együttműködések:

A doktori kérelem elbírálását pozitívan befolyásoló egyéb körülmények:

- iskolateremtő tevékenység, tudományos kultúra meghonosítása:
- tudományos kitüntetések:
- magyar nyelvű szakirodalmi tevékenység:
- egyéb, amit meg kíván említeni:

5. sz. adatlap

**TÁRSSZERZŐI LEMONDÓ NYILATKOZAT** (MTA DOKTORA CÍMMEL NEM RENDELKEZŐ HAZAI TÁRS-SZERZŐK)

Alulírott ..... nyilatkozom, hogy

.....  
(doktori pályázó neve)

.....  
(disszertáció címe)

című MTA doktori dolgozata téziseinek alábbi pontjait, melyekről közös tudományos publikáció(i)nk jelent(ek) meg, a jelölt tudományos eredményeinek ismerem el:

tézispont \_\_\_\_\_ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben \_\_\_\_

tézispont \_\_\_\_\_ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben \_\_\_\_

tézispont \_\_\_\_\_ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben \_\_\_\_

tézispont \_\_\_\_\_ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben \_\_\_\_

tézispont \_\_\_\_\_ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben \_\_\_\_

és kötelezem magam, hogy esetleges későbbi MTA doktori értekezésemben ezeket a tudományos eredményeket tézisként nem használom fel.

Egyéb közölnivalóm:

Dátum:

(aláírás)

**6. sz. adatlap**

**TÁRSSZERZŐI LEMONDÓ NYILATKOZAT (MTA DOKTORI CÍMMEL RENDELKEZŐ HAZAI TÁRSSZERZŐK)**

*Alulírott ..... nyilatkozom, hogy*

.....

*(doktori pályázó neve)*

.....

.....

*(disszertáció címe)*

*című MTA doktori dolgozata téziseinek alábbi pontjait, melyekről közös tudományos publikáció(i)nk jelent(ek) meg, a jelölt tudományos eredményeinek ismerem el:*

*tézispont \_\_\_\_\_ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben \_\_\_\_*

*tézispont \_\_\_\_\_ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben \_\_\_\_*

*tézispont \_\_\_\_\_ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben \_\_\_\_*

*tézispont \_\_\_\_\_ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben \_\_\_\_*

*tézispont \_\_\_\_\_ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben \_\_\_\_*

és kijelentem, hogy MTA doktori értekezésemben ezeket a tudományos eredményeket tézisként nem használtam fel.

*Egyéb közölnivalóm:*

*Dátum:*

(aláírás)



<i>Pályázati tevékenység:*</i>	<i>gyenge</i>	<i>megfelelő</i>	<i>kiemelkedő</i>
<i>A doktori kérelem elbírálását pozitívan befolyásoló egyéb körülmények:*</i>	<i>gyenge</i>	<i>megfelelő</i>	<i>kiemelkedő</i>
<i>Összetevői:</i>			
– <i>iskolateremtő tevékenység, tudományos kultúra terjesztése:</i>			
– <i>tudományos kitiintetések:</i>			
– <i>magyar nyelvű szakirodalmi tevékenység:</i>			
– <i>egyéb:</i>			
<i>Összbenyomás a tudományos közéleti tevékenységről:*</i>	<i>gyenge</i>	<i>megfelelő</i>	<i>kiemelkedő</i>

---

\* Kérjük aláhúzással jelölje véleményét.

**TUDOMÁNYMETRIAI TÁBLÁZAT (2.4. MELLÉKLET)**

Xxxx Yyyy tudományos és oktatási munkásságának összefoglalása  
**MTA XI. Fizikai Tudományok Osztálya ( dátum )**

Teljes tudományos közlemények <sup>1</sup> száma	1-5 szerző	6-10 szerző	11-20 szerző	21-100 szerző	> 100 szerző („szerző” <sup>2</sup> )	> 100 szerző („közreműködő” <sup>3</sup> )
Eredeti folyóiratcikk	0	0	0	0	0	0
Összefoglaló cikk	0	0	0	0	0	0
Lektorált konferenciaközlemény (legalább 3 oldal)	0	0	0	0	0	0
Könyvek, könyvfejezetek	0	0	0	0	0	0
Összes teljes tudományos közlemény száma	0	0	0	0	0	0

**A teljes tudományos közlemények idézettsége<sup>4</sup> teljes tudományos munkákban (önhivatkozás és a társszerzőknek a közös cikkekre való hivatkozása nélkül):**

	1-5 szerző	6-10 szerző	11-20 szerző	21-100 szerző	> 100 szerző („szerző” <sup>2</sup> )	> 100 szerző („közreműködő” <sup>3</sup> )
Független hivatkozások száma	0	0	0	0	0	0
Súlyfaktor (S)	1	0,75	0,5	0,25	1	0
Effektív hivatkozás	0	0	0	0	0	0

**A pályázó teljes tudományos munkáinak független idézettsége<sup>4</sup>:**

Jellemzők	teljes idézettség	effektív idézettség
Összes teljes tudományos munkájának független idézettsége	0	0
Tudományos fokozat megszerzése ( dátum ) óta írt közleményeinek független idézettsége	0	0
A függő és független hivatkozásból számolt h-indexe <sup>4</sup>	0	
A független hivatkozásból számolt h-indexe <sup>4</sup>	0	

**A pályázó egyéb közleményeinek száma:**

	Közlemények száma
Felsőoktatási tankönyv vagy tankönyvfejezet	0
Nem lektorált konferenciaközlemény	0
Szerkesztett könyv	0
Ismeretterjesztő mű	0
Jelentés	0
Egyéb	0

Megjegyzések:

A tézisekben felhasznált saját közlemények független idézettségét a pályázónak kell a Doktori Tanács Titkárságán a pályázattal együtt leadnia.

<sup>1</sup> Teljes tudományos közlemény meghatározását lásd az MTMT honlapján (www.mtmt.hu).

<sup>2</sup> A „szerző”: a lekeresett szerző dokumentálhatóan alapvető hozzájárulásával készült cikkekre vonatkozik.

<sup>3</sup> A „közreműködő”: a lekeresett szerző neve a cikk szerzői között szerepel, de nem dokumentálható az alapvető hozzájárulása a cikkhez.

<sup>4</sup> A disszertáció és egyéb típusú idézők nélkül számolva